

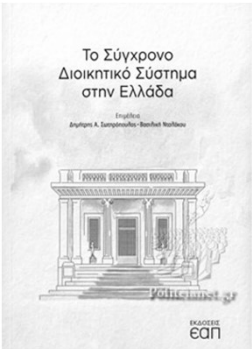
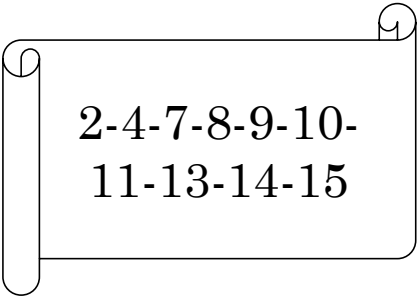

Θεματική ενότητα ΔΕΟ24		Μάθημα 4 18/11/21
<h1>Eclass4U</h1> <p><i>The best Choice for you</i></p>		
ΘΕΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ : <i>Παρουσίαση βασικότερων σημείων ΤΟΜΟΥ -B- «Το Σύγχρονο Διοικητικό Σύστημα στην Ελλάδα»</i>		
Καθηγήτρια : Βίκυ Βάρδα.	<small>ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΩΝ 17 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ 100Μ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΟ «ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ»</small>	<small>ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-5711484 ΚΙΝΗΤΟ: 6970401981 EMAIL: grammatika_eclass4u@gmail.com ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ WEB: www.eclass4u.gr SOCIAL MEDIA: </small>
		<small>ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα, vicky.eclass4u@gmail.com eclass4u.gr</small>
		1

1

	<h2>ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:</h2>	<small>ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα, vicky.eclass4u@gmail.com eclass4u.gr</small>
Εντός Ύλης ΚΕΦΑΛΑΙΑ →	 2-4-7-8-9-10- 11-13-14-15	2

2

Κεφάλαια 2—6
ΜΕΡΟΣ Ι – ΤΟΜΟΥ Β

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαφόδα
vicky.eclass4u@gmail.com eclass4u.gr

3

3

Κεφάλαιο 2

**Δημόσια πολιτική
στην Ελλάδα**

[Στέλλα Λαδί]

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαφόδα vicky.eclass4u@gmail.com eclass4u.gr

4

4

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

- Ένας ευρύς ορισμός της δημόσιας πολιτικής περιλαμβάνει το στοιχείο της δράσης, με άλλα λόγια την υλοποίηση των πολιτικών αποφάσεων και τις συνέπειες που αυτές επιφέρουν και ορίζεται ως μια μακρά σειρά λίγο έως πολύ συσχετιζόμενων ενεργειών, καθώς και οι συνέπειές τους σε αυτούς που αφορούν.

η δημοσια πολιτικη στην ελλαδα πριν την κριση

Στηρίζεται στο **προσαυξητικό μοντέλο** [χάραξη πολιτικής και η συμμετοχή διάφορων δρώντων, όπως των ενδιαφερόμενων μερών, των ειδικών και άλλων εξωτερικών δρώντων, δεν ακολουθούν μια προβλέψιμη αλληλοδιαδοχή δράσεων].

Το ελληνικό μοντέλο ακολουθεί το μοτίβο της Νότιας Ευρώπης και όχι της Δυτικής Ευρώπης.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

5

5

Γιατί δεν προωθήθηκαν οι μεταρρυθμίσεις;

- Η δημόσια διοίκηση, παρά τις πολυάριθμες προσπάθειες εκσυγχρονισμού της, παρέμεινε αδύναμη, μη αποδοτική και σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένη από πολιτικά κόμματα. Οι πολιτικοί σύμβουλοι είχαν πολύ πιο αποφασιστικό ρόλο από ό,τι οι ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι
- Η δημόσια διοίκηση υπήρξε παραδοσιακά ιεραρχική και συγκεντρωτική σε ό,τι αφορά τους θεσμούς και τους μηχανισμούς ελέγχου. Οι πελατειακές σχέσεις, που συχνά οδηγούσαν σε διαφθορά και συνδέθηκαν με την κυριαρχία του κυβερνώντος κόμματος, θεωρήθηκαν ο σημαντικότερος λόγος για την αποτυχία της ελληνικής δημόσιας διοίκησης.

Ο νομικισμός και η τυπολατρία, που χαρακτήριζαν τη λειτουργία του δημόσιου τομέα, δεν ακολουθήθηκαν από ουσιαστικούς ελέγχους και αυστηρές κυρώσεις για όσους παραβίαζαν τον νόμο. Ο μεγάλος αριθμός ρυθμίσεων συνδεόταν επίσης με τις πελατειακές σχέσεις και ήταν συνήθως μια έκφραση προσπαθειών απόκλισης από τον γενικό κανόνα, προκειμένου να προσφερθούν οφέλη σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες.

➤ Η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1981 και στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) το 2001 δημιούργησε κάποιες ελπίδες για περισσότερο ορθολογική χάραξη πολιτικής, λόγω των διεργασιών του εξευρωπαϊσμού. Εμπόδια: η πολιτική κουλτούρα και η αδράνεια [η εμμονή στο status quo ή μια απουσία αλλαγής ή υλοποίησης].

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

6

6

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΙΝ-ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ & ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

• Εσωτερικοί δρώντες

- Η χάραξη πολιτικής στην Ελλάδα πριν από την κρίση περιλάμβανε ένα πλήθος εσωτερικών (ή επίσημων) και εξωτερικών (ή ανεπίσημων) δρώντων, πάντοτε σε αναφορά στη θέση τους μέσα ή έξω από αυτό καθεαυτό το διοικητικό σύστημα.
- Η κορυφή της κυβέρνησης ήταν οργανωσιακά, αν όχι και πολιτικά, πολύ πιο αδύναμη από το αναμενόμενο. Τελικά εκείνοι που κατείχαν την εξουσία ήταν μεμονωμένοι υπουργοί και το εκάστοτε κυβερνών κόμμα [μοτίβο «κατακερματισμένης κυβέρνησης» με ένα «μοναδικό κέντρο»].
- Περιορισμένος ρόλος κοινοβουλίου: κομματική πειθαρχία, περιορισμένος ρόλος ειδικών επιτροπών.
- Η δημόσια διοίκηση κυριαρχούνταν από τα κόμματα. Εξαίρεση η πρακτική των ΚΕΠ

- Τα δικαστήρια και ειδικότερα το Συμβούλιο της Επικρατείας κατόρθωσαν να έχουν ενεργό ρόλο στον έλεγχο της νομοθεσίας ως προς τη συνταγματικότητα και, επίσης, τέτοιον ρόλο στην ερμηνεία νομοθετημάτων ιδιαίτερα σε σχέση με την περιβαλλοντική πολιτική

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

7

7

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΙΝ-ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ & ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

• Εξωτερικοί δρώντες

- Πολιτικά κόμματα - σύστημα κοιμματικής δημοκρατίας. Οι ομάδες συμφερόντων, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), οι ειδικοί και τα μέσα ενημέρωσης είχαν όλοι στενούς δεσμούς με ισχυρά πολιτικά κόμματα.
- Ομάδες συμφερόντων που εκπροσωπούν ισχυρά τμήματα του πληθυσμού (π.χ. εργαζομένους στον δημόσιο τομέα, επιχειρήσεις κ.λπ.) συνδέονταν στενά με τα πολιτικά κόμματα και ήταν πάντοτε αποτελεσματικές στην παρεμπόδιση πολιτικών που θα μπορούσαν να βλάψουν τα συμφέροντά τους.
- Οι ΜΚΟ ήταν κατά παράδοση πιο αδύναμες, επειδή δεν εκπροσωπούσαν οργανωμένα συμφέροντα
- Το αποτέλεσμα είναι ότι η χάραξη πολιτικής χαρακτηριζόταν από αποσπασμένο περισσότερο ανεξάρτητων φωνών, που θα προέρχονταν από λιγότερο πολιτικοποιημένους δρώντες, οι οποίοι θα εκπροσωπούσαν λιγότερο ισχυρά τμήματα του πληθυσμού.

Τα κοινωνικά προβλήματα θεωρούνταν ότι επιλύονταν με την προετοιμασία νομοθετημάτων. Η χάραξη πολιτικής γινόταν συχνά αντιληπτή ως απλώς ψήφιση νομοθετημάτων, σαν να μην υπήρχε ανάγκη για παρακολούθηση, υλοποίηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων

- Οι διαδικασίες χάραξης πολιτικής ήταν άμεση συνέπεια των δυσλειτουργιών της δημόσιας διοίκησης και της κορυφής της κυβέρνησης, καθώς και του κυρίαρχου ρόλου των πολιτικών κομμάτων.
- Το κύριο χαρακτηριστικό της διεργασίας διαμόρφωσης και άσκησης πολιτικής πριν από την κρίση ήταν έμφαση στη ρύθμιση και απουσία εφαρμογής.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

8

8

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ & ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Οικονομική κρίση και αιρεσιμότητα

- ❑ Η διεθνής οικονομική κρίση του 2008 ήταν μία κρίσιμη διασταύρωση (critical juncture) για την Ελλάδα.
- ❑ Το προεξάρχον εργαλείο πολιτικής κατά τη διάρκεια της κρίσης ήταν η αιρεσιμότητα (conditionality). Ο όρος «αιρεσιμότητα» χρησιμοποιείται για να περιγράψει συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής και μεταρρυθμίσεις που όφειλε να υλοποιήσει το κάθε κράτος-μέλος της ΕΕ όταν βρισκόταν σε «πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής», έτσι ώστε να αποδεσμευθούν οι πόροι του δανείου. Συγκεκριμένα, οι πόροι που είχαν αρχικά οριστεί για κάθε κράτος-μέλος διαρέθηκαν σε δανειακές δόσεις, οι οποίες χορηγούνταν σταδιακά και μόνον αφού η χώρα είχε εκπληρώσει έναν αριθμό προκαθορισμένων μέτρων.
- ❑ Είχε ευρύτητα εμβέλειας και συνήθως δύο βασικούς στόχους: μακροοικονομική σταθεροποίηση και διαρθρωτική προσαρμογή. Η αιρεσιμότητα συνδέθηκε με μηχανισμούς λεπτομερούς εποπτείας, πράγμα που σημαίνει ότι η ψήφιση νομοθεσίας δεν ήταν επαρκής και ότι ήταν αναγκαία η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

9

9

Αντίκτυπος της κρίσης και της αιρεσιμότητας στη δημόσια πολιτική

- Η αιρεσιμότητα έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στη συγκρότηση της ατζέντας, καθώς λειτουργούσε ως παράλληλη διαδικασία συγκρότησης πολιτικής με αυτήν του κράτους.
- Η διαμόρφωση δημόσιας πολιτικής επηρεάστηκε και αυτή από την αιρεσιμότητα με δύο τουλάχιστον τρόπους: Το πρώτο χαρακτηριστικό ήταν η πίεση χρόνου. Το δεύτερο χαρακτηριστικό που απορρέει από την πίεση χρόνου είναι η περιορισμένη συμμετοχή των ομάδων πίεσης (ή ομάδων συμφερόντων) και της δημόσιας διοίκησης στη διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικής.
- Οι προσπάθειες για διαμόρφωση μέτρων πολιτικής προέρχονταν κυρίως από την εκάστοτε κυβέρνηση και ειδικά από τα γραφεία των Υπουργών. Κατά τα πρώτα χρόνια της κρίσης και έως το 2013, ακόμα και οι ανώτεροι υπάλληλοι της δημόσιας διοίκησης έπαιζαν περιφερειακό ρόλο και συχνά ενημερώνονταν για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις ταυτοχρόνως με το ευρύτερο κοινό..
- Η πίεση χρόνου για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων το 2010-2018, που επέβαλαν οι διεθνείς πιστωτές, οδήγησε σε «κατεπείγουσες» διαδικασίες και περιοριστικά χρονοδιαγράμματα για τις συζητήσεις στη Βουλή.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

10

10

Ως προς τη φάση της υλοποίησης

- Ως προς τη φάση της υλοποίησης προστέθηκαν και άλλα εμπόδια:
- Οι ρυθμίσεις είχαν συνταχθεί βιαστικά και τα σχετικά έγγραφα, όπως οι δανειακές συμβάσεις, μεταφράζονταν συχνά πρόχειρα, την τελευταία στιγμή, αφήνοντας αρκετά σημεία ανοικτά σε αντιφατικές ερμηνείες.
- Ο χρόνος υλοποίησης δεν ήταν ποτέ αρκετός, καθώς συνδεόταν πάντοτε με τις διαδικασίες αξιολόγησης για την αποδέσμευση των δόσεων των δανείων.
- Οι μεταρρυθμίσεις δεν μπορούσαν να εφαρμοστούν εύκολα υπό συνθήκες λιτότητας και ιδιαίτερα με μαζικό τρόπο.
- Η αξιολόγηση συγκεκριμένων αριθμητικών και άλλων στόχων έγινε αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας πολιτικής λόγω του συστήματος εποπτείας, που ήταν συνδεδεμένο με την αιρεσιμότητα.
- Τύποι μεταρρυθμίσεων: Μεταρρυθμίσεις που ήταν επιτυχείς λόγω της σημασίας τους για τους μακροοικονομικούς στόχους. Μεταρρυθμίσεις που ήταν επιτυχείς λόγω του προσαυξητικού χαρακτήρα τους. Μεταρρυθμίσεις που έχουν ήδη ανατραπεί. Μεταρρυθμίσεις που δεν υλοποιήθηκαν ποτέ ή υλοποιήθηκαν μόνο εν μέρει

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαβόδα
vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

11

11

Κεφάλαιο 3

Σχέσεις δημόσιας
διοίκησης και
πολιτικής εξουσίας

[Μαρία-Ηλιάνα Πραβίτα]

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαβόδα vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

12

12

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Η δημόσια διοίκηση εντάσσεται μεταξύ των βασικών μερών του πολιτικού συστήματος (ιδίως της εκτελεστικής εξουσίας), για δε την οργάνωση και τη λειτουργία της στη χώρα μας αφιερώνονται ειδικές διατάξεις στο Σύνταγμα, στις οποίες περιλαμβάνονται οι κυριότερες αρχές για τη συγκρότηση του δημοσιούπαλληλικού σώματος και την υπηρεσιακή κατάσταση των διοικητικών στελεχών.
- «Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν τον Λαό»(παρ. 1 του άρθρου 103 Συντ.).
- Για να υπάρχει μια «καλή διακυβέρνηση», κρίσιμες είναι οι έννοιες τόσο της αποτελεσματικότητας (effectiveness) της λειτουργίας του διοικητικού μηχανισμού του κράτους, όσο και της νομιμοποίησης (legitimacy) των κυβερνητικών αποφάσεων και των προγραμμάτων δημόσιας πολιτικής.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

13

13

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ

- > Πρέπει να αποφεύγονται η εξάρτηση της διοίκησης από την πολιτική εξουσία και η «κομματικοποίηση» και η επικυριαρχία της γραφειοκρατίας έναντι της πολιτικής. Προτιμότερος είναι ο μετριοπαθής πολιτικός έλεγχος επί της διοίκησης
- > Η έννοια του ελέγχου είναι ότι η πολιτική ηγεσία, μέσω της οποίας εκφράζεται η λαϊκή κυριαρχία, διαθέτει το οραματικό και το προγραμματικό (ή βουλευτικό) στοιχείο και είναι επιφορτισμένη με την ευθύνη της άσκησης της διακυβέρνησης της χώρας.
- > Η διοίκηση, από την πλευρά της, υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις βασικές πολιτικές επιλογές και να ακολουθεί τις κατευθύνσεις των πολιτικών προϊσταμένων, στους οποίους όμως μπορεί να παρέχει την τεχνογνωσία, τη συμβουλή και την εμπειρία της.
- > Αναζητείται μια ισορροπία μεταξύ της δημοκρατικής νομιμοποίησης των αποφάσεων και της διακριτικής ευχέρειας που απορρέει από την επαγγελματικοποίηση και τη σχετική αυτονομία των γραφειοκρατικών στελεχών.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

14

14

ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

- > Αντρίου Τζάκσον: οποιοσδήποτε πολίτης είναι κατάλληλος να καταλάβει δημόσια αξιώματα και θέσεις. Αυτή η άποψη αντιστοιχεί σε μια διοίκηση εξαρτημένη από την εκάστοτε πολιτική εξουσία, όπου επικρατούν, κατά κανόνα, οι σχέσεις εξάρτησης και πατρωνίας, ο ερασιτεχνισμός, η χαμηλή ποιότητα της διοικητικής δράσης και η αναποτελεσματικότητα του κράτους εν τέλει, με απώτερες συνέπειες στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας.
- > Γούντροου Ουίλσον: υποστήριξε την αναγκαιότητα του σχετικού έστω διαχωρισμού μεταξύ πολιτικής και διοίκησης, ως προϋπόθεσης για να λειτουργήσει η δημόσια διοίκηση κατά τρόπο εύρυθμο και αποτελεσματικό, να συνεισφέρει στην έγκυρη άσκηση της δημόσιας πολιτικής και στην αντιμετώπιση των δημόσιων προβλημάτων προς την προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

15

15

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1/

- Στην Ελλάδα έχει προτιμηθεί ως επί το πλείστον και κατά παράδοση ο διορισμός εκτός δημόσιας υπαλληλίας προσώπων σε θέσεις μετακλητών συμβούλων (ενδεχομένως με τεχνοκρατική γνώση ή κατάρτιση), όσο και η σχετική «πολιτικοποίηση» των διαδικασιών ανάδειξης στελεχών σε θέσεις διοικητικής ηγεσίας (Γενικών Γραμματέων, Γενικών Διευθυντών, Διοικητών κ.ο.κ.), προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής.
- Διυπουργικός κλάδος ΠΕ Επιτελικών Στελεχών της Διοίκησης (άρθρο 104 του ν. 4622/2019), ο οποίος περιλαμβάνει τους Αναλυτές Δημοσίων Πολιτικών, τους Νομοτέχνες και τους Αναλυτές Ψηφιακής Πολιτικής.
- Η επαγγελματική ακεραιότητα και επάρκεια των διοικητικών στελεχών αποτελεί συστατικό στοιχείο της υπαλληλικής ιδιότητας. Προϋποτίθεται, βέβαια, ότι η επιλογή του ανθρώπινου δυναμικού της οργάνωσης πραγματοποιείται «κατ' αξίαν» (merit system) και όχι για άλλους λόγους, όπως είναι οι πελατειακές σχέσεις ή οι κομματικοί επηρεασμοί.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

16

16

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 2/

- Για τη διερεύνηση της ποιότητας του προσωπικού της διοίκησης ενδεικνύται κατά πάγια διοικητική αρχή η διεξαγωγή εισαγωγικού διαγωνισμού. Αυτός οργανώνεται από ανεξάρτητο όργανο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αμεροληψία της διαδικασίας και να αποκλείονται κατά το δυνατόν οι πολιτικές παρεμβάσεις ή οι αυθαίρετες κρίσεις βάσει προσωπικών ή πελατειακών κριτηρίων της μιας ή της άλλης μορφής.
- Στην Ελλάδα η κομματικοποίηση είναι οργανικό χαρακτηριστικό του συγκεκριμένου πολιτικο-διοικητικού συστήματος. Η εξύφανση πελατειακών δικτύων και οι διορισμοί στο Δημόσιο με κομματικά κριτήρια θα χρησιμοποιούνταν για την εξασφάλιση ανάλογης πολιτικής στήριξης μελλοντικά .
- Ο βαθμός κομματικοποίησης των πολιτικο-διοικητικών συστημάτων προκύπτει, μεταξύ άλλων, από τις μεταβολές που επέρχονται στα διοικητικά όργανα, ιδίως δε στις κορυφαίες θέσεις της διοικητικής πυραμίδας, κάθε φορά που σημειώνεται κυβερνητική αλλαγή.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

17

17

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 3/

- Με την εν λόγω παραδοσιακή («πεπατημένη») πρακτική πολιτικοποίησης της διοίκησης (που άλλοτε είναι εντονότερη και άλλοτε όχι), δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος, εξαιτίας του οποίου η ανάδειξη στελεχών σε υψηλόβαθμες θέσεις, ακόμα και όταν πραγματοποιείται με αντικειμενικά κριτήρια και διαφανείς διαδικασίες, δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από την καχυποψία και την επιφύλαξη από μεριάς των υπόλοιπων διοικητικών στελεχών, προξενώντας έντονη δυσαρέσκεια μεταξύ συναδέλφων, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα.
- Κατά την απόφαση του ΣτΕ (413/2011 Ολομ., σκέψη 7) η δημόσια διοίκηση νοείται αποκλειστικά ως εκτελεστικός μηχανισμός του Κράτους, που διευκολύνει την άσκηση του κυβερνητικού έργου.
- Στην πραγματικότητα, η δημόσια υπαλληλία δεν είναι επιφορτισμένη αποκλειστικά με την εφαρμογή των κυβερνητικών πολιτικών κατά τρόπο μηχανιστικό, αλλά καλείται να μετάσχει στον σχηματισμό και την τεκμηρίωση των αποφάσεων σε διάφορους τομείς άσκησης της δημόσιας πολιτικής, ιδίως δε όταν πρόκειται για τα ανώτατα και ανώτερα στελέχη της διοικητικής πυραμίδας

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

18

18

ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΣΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ

- Όψεις πολιτικοποίησης της διοίκησης παρουσιάζονται τόσο όσον αφορά τις προσλήψεις και την υπηρεσιακή εξέλιξη των δημοσίων υπαλλήλων, όσο και ως προς την επιλογή της πολιτικο-διοικητικής ηγεσίας των δημοσίων υπηρεσιών.
- Προσπάθειες αντιμετώπισης του φαινομένου: ίδρυση ΑΣΕΠ, απαγόρευση των εκ των υστέρων μονιμοποιήσεων των εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή των συμβασιούχων έργου, η οποία καθιερώθηκε με τη συνταγματική αναθεώρηση το 2001 (παρ. 8 άρθρου 103 Συντ.).
- Αναφορικά με την επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων (Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων, Τμημάτων) στη δημόσια διοίκηση, δεν πρόκειται για ξεχωριστούς βαθμούς, αλλά ακολουθείται το σύστημα των συγκεκριμένων θέσεων. Για να εντοπιστεί εάν χωρούν οι κομματικές παρεμβάσεις στη συγκεκριμένη διαδικασία, αρκεί να εξεταστούν οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια που έχουν υιοθετηθεί για την πλήρωση των εν λόγω θέσεων, καθώς και το όργανο επιλογής.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

19

19

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

- Ο ισχύων καθέ φορά Υπαλληλικός Κώδικας προέβλεπε: τυπικά προσόντα, επαγγελματική εμπειρία, προϋπηρεσία σε θέσεις ευθύνης, υπηρεσιακή αξιολόγηση, προφορική συνέντευξη. Μη επακριβή, συγκεκριμένα και αρκούντως μετρήσιμα κριτήρια. Ν 3839/2010: ποσοτικοποίηση κριτηρίων.
- Όργανα επιλογής: υπηρεσιακό συμβούλιο (1911). Στη σύνθεση των κατά κανόνα πενταμελών υπηρεσιακών συμβουλίων μετείχαν εξ αρχής δημοσίοι υπάλληλοι, ενώ για την αποφυγή κομματικών πιέσεων στην πορεία του χρόνου στα μέλη τους περιελήφθησαν, μεταξύ άλλων, δικαστικοί λειτουργοί, μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και του ΑΣΔΥ, αλλά και καθηγητές πανεπιστημίου. Εντούτοις, εκτός των υπαλλήλων που εκλέγονταν από τους συναδέλφους τους, τα λοιπά μέλη ορίστηκε εξ αρχής να επιλέγονται από τον Υπουργό, πράγμα που όχι μόνο δεν προήγαγε την αρχή της ουδετερότητας επί τη βάση της οποίας αναμένεται να λειτουργούν οι δημόσιες υπηρεσίες, αλλά, αντιθέτως, καλλιέργησε έτι περαιτέρω τη λογική της εύνοιας των «ημετέρων» και της κομματοκρατίας.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

20

20

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

- Στο πλαίσιο των μνημονιακών επιταγών, αλλά και λίγο νωρίτερα, είχε επισημανθεί η ανάγκη απο-πολιτικοποίησης των θέσεων της πολιτικο-διοικητικής ηγεσίας των Υπουργείων, ήτοι των Γενικών Γραμματέων, επί σειρά δεκαετιών μετακλητών (και περισσότερο ή λιγότερο πολιτικών και κυβερνητικών) υπαλλήλων. Πρόβλεψη για υποβολή υποψηφιοτήτων για τις θέσεις αυτές μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανοικτής Διακυβέρνησης (opengov.gr), επί πρωθυπουργίας Γιώργου Παπανδρέου (2009-2011) · θέσπιση πενταετούς θητείας για τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, επί πρωθυπουργίας Αντώνη Σαμαρά (2012-2014). Επί πρωθυπουργίας Αλέξη Τσίπρα, θεσμοθετήθηκε το Επιτελικό Μητρώο Στελεχών της Διοίκησης (ν. 4369)

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

21

21

ΠΙΟ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

- Ν. 4622/2019: επαναφέρει τους μετακλητούς Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς όσο και να εγκαθιδρύει τον θεσμό του Υπηρεσιακού Γραμματέα, επί θητεία υπαλλήλου επιλεγόμενου, λαμβανομένων υπόψη μετρήσιμων κριτηρίων, από ειδική πενταμελή επιτροπή αποτελούμενη από μέλη του ΑΣΕΠ και τον Πρόεδρο του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).
- Υιοθετεί ένα διφυές ή μεικτό σύστημα: στο επίπεδο ανάμεσα στην πολιτική ηγεσία των Υπουργείων και τα αμιγώς διοικητικά στελέχη, τοποθετούνται από τη μια μεριά πρόσωπα που συνιστούν πολιτικές επιλογές, απολαμβάνουν της εμπιστοσύνης της κυβέρνησης και συνδράμουν τον εκάστοτε Υπουργό στον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της κυβερνητικής πολιτικής (Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς). Ενώ, από την άλλη μεριά, τοποθετούνται πρόσωπα τα οποία προέρχονται μέσα από τη δημόσια υπαλληλία, προβλέπεται να επιλέγονται με διαφανείς και αντικειμενικές ή αξιοκρατικές διαδικασίες και εκφράζουν τη θεσμική μνήμη και τη συνέχεια της διοίκησης (Υπηρεσιακοί Γραμματείς).
- Για τη στελέχωση των πολιτικών (πλέον, ιδιαίτερων) γραφείων των μελών της κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων προβλέπονται θέσεις συνεργατών. Αυτές καλύπτονται ως επί το πλείστον είτε από μετακλητούς υπαλλήλους είτε από αποσπασμένους δημοσίους υπαλλήλους. Έχει προβλεφθεί δε η δυνατότητα πρόσληψης εμπειρογνομώνων συγκεκριμένου αντικειμένου ως άμισθων ειδικών συμβούλων.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

22

22

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

➤ Στα πιο πρόσφατα μεταρρυθμιστικά εγχειρήματα που έλαβαν χώρα από το 2010 και μετά (λ.χ., ν. 3839/2010, ν. 4274/2014, ν. 4369/2016, ν. 4622/2019), ο νομοθέτης επέλεξε να συμπεριλάβει στα μέλη των καθ' ύλην αρμόδιων οργάνων που έχουν, εν τω μεταξύ, λάβει ειδικότερες ονομασίες (Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων, Συμβούλια Επιλογής Προϊσταμένων, Συμβούλια Συνέντευξης Προϊσταμένων, Συμβούλιο Υπηρεσιακής Κατάστασης Προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης κ.λπ.) μέλη ανεξάρτητων αρχών, του ΑΣΕΠ και του Συνηγόρου του Πολίτη.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

23

23

Κεφάλαιο 4

Ρυθμιστική
διακυβέρνηση, καλή
νομοθέτηση και
δημόσια διοίκηση

[Βασιλική Νταλάκου]

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

24

24

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ- ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ & ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

- Ρύθμιση
- Καλή Νομοθέτηση
- Ρυθμιστική Διακυβέρνηση
- Ρυθμιστικός προγραμματισμός
- Νομοπαρασκευαστική διαδικασία
- Μέσα καλής νομοθέτησης:

- Ανάλυση συνεπειών ρύθμισης
- Αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής ρυθμίσεων
- Διαβούλευση

- **Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ):** «καλύτερη νομοθέτηση», «έξυπνη νομοθέτηση», «ρυθμιστική ακρίβεια»
- **Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ),**
- «κανονιστική μεταρρύθμιση» «κανονιστική πολιτική» «κανονιστική ποιότητα»
- **Λοιπές χώρες:** «κανονιστική διαχείριση» «κανονιστική βελτίωση»

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

25

25

Ο ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

• ΜΟΡΦΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Ιεραρχία κανόνων δικαίου

- Σύνταγμα
 Τυπικοί Νόμοι – Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου
 Προεδρικά Διατάγματα
 Κανονιστικές Πράξεις της Διοίκησης (κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης)
- Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις
 - Υπουργικές Αποφάσεις
 - Αποφάσεις λοιπών οργάνων της διοίκησης

- Προπαρασκευή ρυθμιστικών κειμένων (νόμων και κανονιστικών πράξεων) και διατύπωση νομοθετικών προτάσεων
- Έκδοση κανονιστικών πράξεων (κατόπιν νομοθετικής εξουσιοδότησης)
- Έκδοση εγκυκλίων

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

26

26

ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ & ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ- ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

• ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Θεσμικές πρωτοβουλίες στην Ελλάδα

- Διατάξεις του Συντάγματος και του Κανονισμού της Βουλής για τη διαδικασία του νομοθετικού έργου της Βουλής
- Σχέδιο της Επιτροπής Βροντάκη (2000)
- σειρά νομοσχεδίων για την κανονιστική μεταρρύθμιση που δεν τελεσφόρησαν (2002, 2003 και 2005)
- εγκύκλιος του Πρωθυπουργού Υ190/2006
- Νόμος 4048/2012 για τη ρυθμιστική διακυβέρνηση
- Νόμος 4622/2019 για το Επιτελικό Κράτος

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

27

27

Αρχές Καλής Νομοθέτησης I

(α) η αναλογικότητα (αναγκαιότητα, εύλογη σχέση μέσου και

σκοπού),

(β) η απλότητα και η σαφήνεια του περιεχομένου των ρυθμίσεων,

(γ) η αποφυγή αντιφατικών ρυθμίσεων ή ρυθμίσεων που αποκλίνουν από τη

γενική πολιτική,

(δ) η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της ρύθμισης,

(ε) η διαφάνεια μέσω της προσβασιμότητας στις ρυθμίσεις και της δυνατότητας υποβολής προτάσεων σχετικών με αυτές, κατά το στάδιο της κατάρτισης και της αξιολόγησης της εφαρμογής τους (ανοιχτή διαδικασία),
(στ) η επικουρικότητα και λογοδοσία μέσω του σαφούς προσδιορισμού των αρμόδιων οργάνων εφαρμογής των ρυθμίσεων,

(ζ) η ασφάλεια δικαίου,

(η) η ισότητα των φύλων,

(θ) η δημοκρατική νομιμοποίηση

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

28

28

Πότε εφαρμόζονται οι αρχές καλής νομοθέτησης

- (α) κατά την κατάρτιση σχεδίων και προτάσεων νόμων, καθώς και κανονιστικών πράξεων,
- (β) κατά την αξιολόγηση των νόμων και των κανονιστικών πράξεων,
- (γ) κατά την απλούστευση, την αναμόρφωση και την κωδικοποίηση των ρυθμίσεων

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

29

29

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΘΕΣΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ & ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΟΡΓΑΝΑ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

- ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Δομές ρυθμιστικής διακυβέρνησης

- Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
- Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
- Γραφείο Καλής Νομοθέτησης
- Υπηρεσίες Συντονισμού των Υπουργείων
- Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές που συστήνονται από την Προεδρία της Κυβέρνησης για κάθε σχέδιο νόμου
Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

30

30

Εφαρμογή εργαλείων και μέσων καλής νομοθέτησης από τη δ.δ

- Ανάλυση συνεπειών ρύθμισης και αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής
- Διαβούλευση και η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών
- Ρυθμιστικός Προγραμματισμός
- Απλούστευση διαδικασιών
- Κωδικοποίηση

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

31

31

ΚΑΚΟΝΟΜΙΑ-ΠΟΛΥΝΟΜΙΑ & ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η πολυνομία αναφέρεται στο πλήθος των ρυθμίσεων, δεν θεωρείται μόνο ελληνικό προνόμιο, αλλά μια γενικότερη τάση που προκύπτει από τον σύγχρονο ρυθμιστικό και επιτελικό ρόλο του Κράτους και στη χώρα μας υποστηρίζεται ότι έχει λάβει «ανησυχητικές διαστάσεις» τις τελευταίες τρεις δεκαετίες

Η κακονομία αναφέρεται στην ποιότητα των ρυθμίσεων και στη χώρα μας εμφανίζεται με τα χαρακτηριστικά της πολυπλοκότητας και της ασάφειας των ρυθμίσεων, των μεταξύ τους αντιφάσεων, την απουσία κωδικοποίησης, τις απαρχαιωμένες ρυθμίσεις, την ύπαρξη ρυθμίσεων, το κόστος εφαρμογής των οποίων υπερβαίνει το δημόσιο όφελος (οικονομικό ή άλλο), την ύπαρξη περιττών ρυθμίσεων, αλλά και την τυπολατρική εφαρμογή των ρυθμίσεων από τις δημόσιες υπηρεσίες

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

32

32

Πώς επηρεάζει η κακονομία και η πολυνομία δ.δ

Χρόνος : δυσκολία της διοίκησης να αναζητήσει και να αφομοιώσει τον όγκο της νομοθετικής ύλης-- Αναμονή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων που ολοκληρώνουν την εφαρμογή των τυπικών νόμων ή της έκδοσης ερμηνευτικών εγκυκλίων και οδηγιών

Κόστος διεκπεραίωσης περιττών γραφειοκρατικών διαδικασιών κρυφά είδη κόστους, τα οποία δεν είναι πάντα χρηματικά

Ποιότητα δ δ = η δ δ μεταβάλλει διαρκώς πρακτικές και προσανατολίζεται προς τη διασφάλιση της τυπικής νομιμότητας και όχι την παραγωγή υπηρεσιών και έργου

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

33

33

Ποια χαρακτηριστικά της δ.δ . Επηρεάζουν την κακονομία και την πολυνομία Μοντέλο

Μοντέλο Διακυβέρνησης : μακρά παράδοση συγκεντρωτικής και αυταρχικής λογικής διακυβέρνησης με χαρακτηριστικά γνωρίσματα τις πελατειακές σχέσεις και την απουσία θεσμών και κυρίως νοοτροπίας της κοινωνίας των πολιτών μακρόχρονη κομματικοποίηση της δημόσιας διοίκησης συγκεντρωτικός χαρακτήρας του ελληνικού διοικητικού συστήματος κάθετη οργάνωση της κυβέρνησης και της διοίκησης ελλειμματικοί θεσμοί συντονισμού της ρυθμιστικής παραγωγής και αξιολόγησης της υφιστάμενης νομοθεσίας έλλειψη δεξιοτήτων στο διοικητικό προσωπικό

διοικητική κουλτούρα: νομικισμός, Τυπολατρία άκαμπτη γραφειοκρατία Αντίληψη της δ δ ότι μέσω της παραγωγής ρυθμίσεων εκπληρώνει την αποστολή της και δικαιολογείται ο ρόλος της, αντίληψη των κυβερνητικών στελεχών ότι ο ρυθμιστικός πληθωρισμός αποτελεί βασικό δείκτη επιτυχημένης κυβερνητικής θητείας

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

34

34

Eclass4U
The best Choice for you

Κεφάλαιο 5

Ο δημόσιος τομέας
[Γιάννης Ρωσιδης]

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βήφορα vicky.eclass4u@gmail.com
 eclass4u.gr

35

35

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ο δημόσιος τομέας αναφέρεται στο σύνολο των οργανισμών που διαχειρίζονται δημόσια εξουσία και διαθέτουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια προκειμένου να υλοποιήσουν σκοπούς που εξυπηρετούν το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο (Μακροδημήτρης και Πραβίτα 2012: 621).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βήφορα vicky.eclass4u@gmail.com
 eclass4u.gr

δημόσιος τομέας (άρθρο 1, ν. 1256/1982, άρθρο 22, ν. 1735/1987, άρθρο 51, ν. 1892/1990), περιλαμβάνει:

- α. Τις κάθε είδους δημόσιες υπηρεσίες, που υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου και εκπροσωπούνται από αυτό (π.χ. Υπουργείο Εξωτερικών).
- β. Τα κάθε είδους Ν.Π.Δ.Δ., εξαιρουμένων των Χρηματοπιστωτικών Αξιών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης, είτε αυτά αποτελούν οργανισμούς κατά τόπο είτε καθ' ύλην αυτοδιοίκησης.”(π.χ. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών).
- γ. Τις κάθε είδους κρατικές ή δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις και οργανισμούς, “καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημόσιου χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς” (π.χ. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού - ΔΕΗ).
- δ. Τις τράπεζες που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, είτε στο σύνολό τους είτε κατά πλειοψηφία (π.χ. Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος).
- ε. Τις κάθε είδους θυγατρικές εταιρείες των νομικών προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' αυτού του άρθρου, εκτός από τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.

36

36

Δημόσιοι Οργανισμοί

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα των δημοσίων οργανισμών (Μακρυδημήτρης και Πραβίτα, 2012: 626), αποτελούν τα εξής:

- Έχουν συσταθεί κατόπιν νομοθετικής πρωτοβουλίας με πράξη δημόσιας εξουσίας που ορίζει την οργάνωση και λειτουργία τους, τους σκοπούς και τον τρόπο εποπτείας του Κράτους
- Ο ιδιοκτησιακός έλεγχος και η διαχείριση της περιουσίας τους ανήκουν στο Κράτος ή σε άλλα δημόσια νομικά πρόσωπα
- Το Κράτος ή άλλοι δημόσιοι οργανισμοί ασκούν σε αυτούς αποφασιστική επιρροή (είτε μέσω της δημόσιας χρηματοδότησης τους είτε μέσω του ορισμού των διοικήσεων τους)

Eclass4U

The Best Choice for you

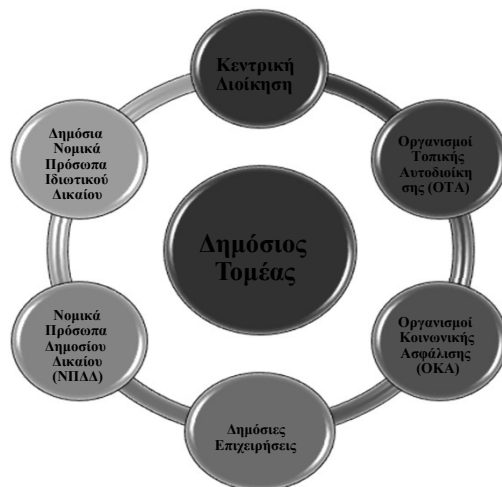
eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

37

37

Διαστάσεις Δημόσιου Τομέα

Eclass4U

The Best Choice for you

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

38

38

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ & ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ-ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Ομοιότητες	Διαφορές
Ο ιδιωτικός όπως και ο δημόσιος τομέας αποβλέπουν στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών με σκοπό την ικανοποίηση αναγκών.	Ο δημόσιος τομέας εστιάζει κατά βάση στην παραγωγή δημόσιων αγαθών που ικανοποιούν συλλογικές ανάγκες ενώ ο ιδιωτικός τομέας παράγει ιδιωτικά αγαθά τα οποία αποσκοπούν στην ικανοποίηση ατομικών αναγκών.
Τόσο ο ιδιωτικός όσο και ο δημόσιος τομέας χρησιμοποιούν παραγωγικούς συντελεστές (εργασία, κεφάλαιο, έδαφος) εν είδει εισροών οι οποίες εντάσσονται στην παραγωγική διαδικασία προκειμένου να μετασχηματισθούν σε χρήσιμες εκροές (προϊόντα/υπηρεσίες).	Ο βασικός στόχος των δημοσίων οργανισμών έγκειται στην προαγωγή του δημοσίου συμφέροντος και στην μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας σε αντίθεση με τους στόχους των ιδιωτικών οργανισμών οι οποίοι συνίστανται στην επίτευξη της υψηλότερης δυνατής κερδοφορίας/ευημερίας
Υφίσταται ανταγωνιστική σχέση που διαμορφώνεται μεταξύ ιδιωτικού και δημοσίου τομέα αναφορικά με τη χρήση παραγωγικών συντελεστών. Η αξιοποίηση συγκεκριμένων παραγωγικών συντελεστών από τον δημόσιο τομέα, αποκλείει τη δυνατότητα αξιοποίησής των συγκεκριμένων στοιχείων από τον ιδιωτικό τομέα και αντίστροφα	Ο σχεδιασμός της ιδιωτικής παραγωγής βασίζεται στον μηχανισμό των τιμών ενώ η λειτουργία του δημοσίου τομέα βασίζεται κυρίως στις πολιτικές και διοικητικές αποφάσεις όπως αυτές αποτυπώνονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό
	Οι επιμέρους λειτουργίες του δημοσίου τομέα προσδιορίζονται από συγκεκριμένο κανονιστικό πλαίσιο οριοθετώντας τη δράση των δημοσίων οργανώσεων ενώ οι ιδιωτικές επιχειρήσεις παρουσιάζουν πολύ μεγαλύτερη ελευθερία δράσης αποφασίζοντας με κύριο γνώμονα την προαγωγή της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας με μοναδική υποχρέωση να μην παρανομούν.
	Ο δημόσιος τομέας προσβλέπει στην επίτευξη περισσότερων από έναν σκοπών ταυτόχρονα οι οποίοι μπορεί να είναι αντιφατικοί μεταξύ τους ή δυσπροσδιόριστοι. Από την άλλη πλευρά στις ιδιωτικές επιχειρήσεις η στοχοθεσία προσδιορίζεται με σαφήνεια χωρίς να δημιουργούνται τα ερμηνευτικά

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαφόδα
vicky.eclass4u@gmail.com

39

39

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

- Οι σύγχρονες διοικητικές προσεγγίσεις, εστιάζουν την προσοχή τους στην αλλαγή της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης στοχεύοντας στην οικοδόμηση ενός συστήματος προσανατολισμένου στην ικανοποίηση του πολίτη, παρέχοντας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας μέσω της αποδοτικής διαχείρισης των κρατικών πόρων
- Η απαίτηση για εξέλιξη του δημοσίου τομέα δια της αντιμετώπισης παθογενειών, προβλημάτων και δυσλειτουργιών της γραφειοκρατικής βεμπεριανής διοίκησης, οδήγησαν στην ανάγκη υιοθέτησης της ιδέας περί «επανίδρυσης του κράτους»

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαφόδα
vicky.eclass4u@gmail.com

40

40

ΝΕΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ 1/2

- Το ΝΑΜ ως διοικητικό ρεύμα εμφανίστηκε περί τα τέλη της δεκαετίας του 1970
- Αποτέλεσε την αντιπρόταση σε σχέση με το βερπεριανό σύστημα της δημόσιας γραφειοκρατίας προσβέυοντας μια περισσότερο ευέλικτη μορφή διακυβέρνησης του Κράτους
- Βασίστηκε στη θεωρία του ατομικισμού εστιάζοντας στη χρήση επιχειρησιακών (managerial) εργαλείων

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

41

41

Σύμφωνα με την Επιτροπή Δημοσίου Management του ΟΟΣΑ, το ΝΑΜ χαρακτηρίζεται από:

- μια βαθύτερη εστίαση κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, στους όρους της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και ποιότητας των υπηρεσιών
- την αντικατάσταση συγκεντροποιημένων ιεραρχικών δομών από αποκεντρωμένα διοικητικά περιβάλλοντα, όπου οι αποφάσεις τοποθετούνται πλησιέστερα στο σημείο «δράσης».
- την καθιέρωση των στόχων παραγωγικότητας και τη δημιουργία ανταγωνιστικού περιβάλλοντος μεταξύ των δημόσιων οργανισμών και των ομοειδών ιδιωτικών επιχειρήσεων.
- την ενδυνάμωση των στρατηγικών δυνατοτήτων του κράτους, προκειμένου αυτό να καταστεί ικανό, να ανταποκριθεί στις αλλαγές του εξωτερικού περιβάλλοντος έγκαιρα, ευέλικτα και οικονομικά, διατηρώντας αναλλοίωτο τον πολυδιάστατο ρόλο του.
- την εστίαση στο αποτέλεσμα και όχι στη διαδικασία.
- την προώθηση ικανών διοικητικών συστημάτων, να υποστηρίζουν και να ενδυναμώσουν τις επικείμενες αλλαγές.
- τη δυνατότητα διαμόρφωσης εναλλακτικών επιλογών, προκειμένου να στοχοποιείται η μεγιστοποίηση του τελικού αποτελέσματος.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

42

42

ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ- ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

- Η ιδιωτικοποίηση αναφέρεται στην πώληση ή εκποίηση δημόσιας περιουσίας, στη μεταβίβαση κρατικού ελέγχου ή στην εκχώρηση της διαχείρισης ενός δημόσιου οργανισμού
- Βασικότερες αιτίες των ιδιωτικοποιήσεων, αναδείχθηκαν τα μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα, η μη αποδοτική λειτουργία των δημοσίων επιχειρήσεων, τα υψηλά επίπεδα γραφειοκρατίας, οι άνισοι όροι ανταγωνισμού με τον ιδιωτικό τομέα, τα αντικίνητρα στην ανάληψη παραγωγικής δραστηριότητας από ιδιώτες κ λπ

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

43

43

Μέθοδοι ιδιωτικοποίησης

Οι κυριότερες μέθοδοι αποκρατικοποίησης/ ιδιωτικοποίησης, διακρίνονται στις εξής

- Εκποίηση δημοσίων επιχειρήσεων (δημόσια ή κλειστή πώληση μετοχών, εκποίηση κρατικής περιουσίας, διάσπαση και πώληση δημόσιας επιχείρησης, εκμίσθωση για προκαθορισμένο χρονικό διάστημα κ α
- Απορρύθμιση, η οποία αναφέρεται στη δημιουργία ανταγωνιστικών συνθηκών λειτουργίας (π χ κατάργηση μονοπωλίων, καθιέρωση της ευελιξίας στις εργασιακές σχέσεις και τα ωράρια εργασίας κ λπ
- Εκμίσθωση κρατικών προνομίων με σύμβαση τύπου franchising η οποία εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που δεν μπορεί να υπάρξει ανταγωνισμός (συνήθως πρόκειται περί φυσικών μονοπωλίων) και κρίνεται συμφέρον να παραχωρηθεί το εν λόγω προνόμιο στην ιδιωτική εταιρεία που θα υποβάλλει την υψηλότερη προσφορά στον διενεργούμενο διαγωνισμό
- Μεικτές μέθοδοι (έκδοση μετοχών, χρήση χρηματοοικονομικών πόρων από ιδιωτικό τομέα, σταδιακή αποχώρηση του δημόσιου τομέα από τομέα επιχειρηματικής δραστηριοποίησης κ ά

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

44

44

ΣΔΙΤ—ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ-ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

- Σύμφωνα με την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ του Υπουργείου Οικονομίας, οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα αποτελούν «μια μεγάλη μεταρρύθμιση στον τομέα της δημιουργίας υποδομών και της παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου. Μια μεταρρύθμιση, η υλοποίηση της οποίας θα συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας τα επόμενα χρόνια, προσφέροντας στο Δημόσιο τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τα πλέον σύγχρονα μέσα για την παροχή δημόσιων αγαθών προς τους πολίτες»
- Με τις ΣΔΙΤ επιχειρείται η οικονομική ανάπτυξη μέσω της υλοποίησης χρήσιμων υποδομών, ενώ παράλληλα επιδιώκεται η απελευθέρωση πόρων για περισσότερες κοινωνικές και αναπτυξιακές προτεραιότητες, θέτοντας σε λειτουργία το οικονομικό κύκλωμα

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

45

45

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ & ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Έννοια της Κυβέρνησης

- Ευρεία έννοια ο Πρωθυπουργός, οι αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης, εάν υπάρχουν οι υπουργοί, οι αναπληρωτές υπουργοί, οι υπουργοί επικρατείας, οι υφυπουργοί και τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα
- Στενή έννοια το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο απαρτίζεται από τον Πρωθυπουργό και τους υπουργούς 81 παρ 1 Σ) Οι υφυπουργοί δεν αποτελούν μεν μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, εντούτοις μπορεί να προσκαλούνται από τον Πρωθυπουργό να συμμετάσχουν σε συνεδρίαση δίχως όμως δικαίωμα ψήφου

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

46

46

αρχή της δεδηλωμένης

- Ως Πρωθυπουργός διορίζεται (από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας) « ο αρχηγός του κόμματος το οποίο διαθέτει στη Βουλή την απόλυτη πλειοψηφία των εδρών » (άρθρ 37 παρ 2Σ)
- Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την ορκωμοσία του Πρωθυπουργού, η Κυβέρνηση υποχρεούται να ζητήσει ψήφο εμπιστοσύνης της Βουλής την οποία μπορεί να τη ζητεί και οποτεδήποτε άλλοτε 84 παρ 1 Σ)

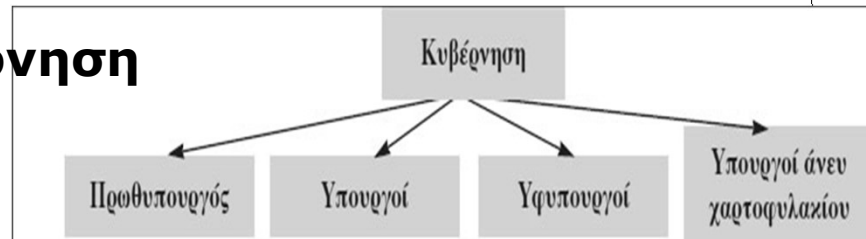
eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

47

47

Κυβέρνηση

Η Κυβέρνηση είναι μετά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το ανώτατο όργανο εκτελεστικής εξουσίας αλλά ουσιαστικά είναι το κύριο όργανο διακυβέρνησης της χώρας και αυτό διότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, στο δικό μας πολίτευμα, δεν συμμετέχει στην χάραξη πολιτικής

Συγκρότηση

Την Κυβέρνηση αποτελεί το Υπουργικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τον Πρωθυπουργό και του Υπουργούς (αρ.81 παρ.1) και τον/τους αντιπρόεδρο(ους) εάν αυτοί υπάρχουν. Υπό ευρεία έννοια η Κυβέρνηση περιλαμβάνει και τους αναπληρωτές υπουργούς, τους υπουργούς άνευ χαρτοφυλακίου ή επικρατείας και τους υφυπουργούς. Εάν το προβλέπει ο νόμος οι υφυπουργοί μπορούν να είναι μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου. Οι αρμοδιότητες των υπουργείων καθορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα. Κανένας δεν μπορεί να οριστεί μέλος της Κυβέρνησης ή υφυπουργός ένα δεν συγκεντρώνει τα προσόντα του βουλευτή(αρ.81 παρ.2) Τον Πρωθυπουργό και του Υπουργούς διορίζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αλλά η Κυβέρνηση παραμένει στην εξουσία μόνο αφού λάβει ψήφο εμπιστοσύνης από την Βουλή και καθ' όσο χρονικό διάστημα έχει την εμπιστοσύνη αυτή.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

48

48

Αρμοδιότητες.

Η Κυβέρνηση καθορίζει και κατευθύνει την γενική πολιτική της χώρας. Για την υλοποίηση αυτής της συνταγματικής επιταγής ο κρατικός μηχανισμός βρίσκεται υπό την Κυβέρνηση με εξαίρεση τα όργανα που αποτελούν την νομοθετική και δικαστική εξουσία(βουλή και δικαστήρια). Η Κυβέρνηση αποτελεί ενιαία νομικοπολιτική οντότητα εντός του κοινοβουλευτικού συστήματος και ως συλλογικό όργανο είναι υπεύθυνη ενώπιον της Βουλής. Οι υπουργοί εφαρμόζουν την ίδια κυβερνητική πολιτική είναι συλλογικώς υπεύθυνοι για την πολιτική της Κυβέρνησης (αρ.85 εδ.α) και οφείλουν την θέση τους στο πρωθυπουργό διότι με δική του πρόταση διορίζονται και παύονται(αρ.37 παρ.1)

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαφόρα
vicky.eclass4u@gmail.com

49

49

Κυβερνητικά όργανα

Ατομικά

- Πρωθυπουργός
- Αντιπρόεδρος/οι κυβέρνησης
- Υπουργοί
- Αναπληρωτές Υπουργοί
- Υφυπουργοί
- Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείας

Ειδική περίπτωση: Προεδρία της Κυβέρνησης

Συλλογικά

- Υπουργικό Συμβούλιο
- Λοιπά συλλογικά όργανα

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαφόρα
vicky.eclass4u@gmail.com

50

50

Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς

- Είναι μετακλητοί υπάλληλοι. Τοποθετούνται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του αντίστοιχου Υπουργού.
- Οι **Γενικοί Γραμματείς** είναι επικεφαλής των Γενικών Διευθύνσεων και των υπηρεσιών που υπάγονται απευθείας σε αυτούς.
- Ασκούν τις αρμοδιότητες που τους αναθέτει απευθείας ο νόμος ή ο αρμόδιος Υπουργός.
- Οι **Ειδικοί Γραμματείς** είναι επικεφαλής ορισμένων υπηρεσιών ενός Υπουργείου που συναποτελούν μία Ειδική Γραμματεία.
- Όπως και ο θεσμός του Αναπληρωτή Υπουργού, οι Ειδικοί Γραμματείς αποτελούν μια ιδιορρυθμία του ελληνικού διοικητικού συστήματος.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαβιά
vicky.eclass4u@gmail.com

51

51

Προεδρία της Κυβέρνησης

- Ιδρύθηκε με τον ν. 4622/2019 και δεν πρέπει να συγχέεται με το παλαιό Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης που αντιστοιχούσε στο σημερινό Υπουργείο Εσωτερικών.
- Υποστηρίζει τον Πρωθυπουργό στο έργο του με στόχο τον συντονισμό του κυβερνητικού έργου και την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησής του, την υποστήριξη της λειτουργίας του Υ.Σ. και των λοιπών συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, την καλή νομοθέτηση και την επικοινωνιακή προβολή της κυβέρνησης.
- Περιλαμβάνει τις εξής Γενικές Γραμματείες:
 - Πρωθυπουργού
 - Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
 - Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών Θεμάτων
 - Συντονισμού Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών
 - Επικοινωνίας και Ενημέρωσης
- καθώς και την Ειδική Γραμματεία Ολοκληρωμένων Πληροφορικών Συστημάτων (ΟΠΣ) Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του Κυβερνητικού Έργου.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαβιά
vicky.eclass4u@gmail.com

52

52

Υπουργικό Συμβούλιο

Χαρακτηριστικά

Πολιτικές

Καθορίζει και κατευθύνει τη γενική πολιτική της χώρας (παρ. 1 άρθρου 82 του Σ)

Είναι το όργανο στο πλαίσιο του οποίου ο Πρωθυπουργός δίνει γενικές οδηγίες και κατευθύνσεις προς τα μέλη της κυβέρνησης και συζητούνται οι κύριες πολιτικές της χώρας προκειμένου να συντεθούν οι απόψεις

Νομικές

Επιλογή της ηγεσίας των τριών ανώτατων δικαστηρίων

Επιλογή ορισμένων υψηλόβαθμων δημόσιων λειτουργιών (π.χ. ηγεσίας Εθνικής Αρχής Διαφάνειας)

Έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου

Κήρυξη της χώρας σε κατάσταση «πολιορκίας»

Η πολιτική σημασία του Υ.Σ. έχει μειωθεί σε σχέση με την προδικτατορική περίοδο για πολλούς λόγους (αύξηση αριθμού μελών, διεθνείς υποχρεώσεις πρωθυπουργού, περιπλοκότητα ζητημάτων που δυσχερώς συζητούνται μεταξύ 30-50 ατόμων). Στην περίοδο της Μεταπολίτευσης υπήρξαν αυξομειώσεις της σημασίας του οργάνου για διάφορους συγκυριακούς λόγους (π.χ. προσωπικότητα Πρωθυπουργού, μονοκομματική ή συμμαχική κυβέρνηση)

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαβούρα
vicky.eclass4u@gmail.com

53

53

Λοιπά συλλογικά κυβερνητικά όργανα

Στο πλαίσιο της κυβέρνησης, λειτουργούν, πέραν του Υ.Σ., διάφορα επί μέρους συλλογικά όργανα συγκροτούμενα από Υπουργούς.

Είναι ανεξάντλητος ο κατάλογος τέτοιων διϋπουργικών οργάνων που λειτουργήσαν από το 1974 έως σήμερα. Σε παλαιότερες δεκαετίες υπήρχε η λεγόμενη Κυβερνητική Επιτροπή (ή άλλοτε ονομαζόμενη «Κυβερνητικό Συμβούλιο») που έπαιζε τον ρόλο ενός μικρού Υ.Σ. κατ' αντιστοιχία της cabinet του Ηνωμένου Βασιλείου. Σήμερα, δεν υπάρχει τέτοιο όργανο.

Ανεξάρτητα πάντως από τις διαφορετικές επιλογές των εκάστοτε πρωθυπουργών, μπορεί κανείς να πει ότι διαχρονικά πάντα υπάρχει μια διϋπουργική επιτροπή ασχολούμενη με τα θέματα οικονομικής (σήμερα «Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής») και μία επιτροπή για τα θέματα εξωτερικών και άμυνας (σήμερα «Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας»). Ο Ν. 4622/2021 προβλέπει τη δυνατότητα να συστήνονται και άλλες κυβερνητικές επιτροπές με Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαβούρα
vicky.eclass4u@gmail.com

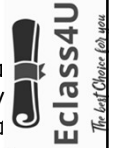
54

54

ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Πρωθυπουργός

Είναι το σημαντικότερο πρόσωπο της Κυβέρνησης. Ο πρωθυπουργός εξασφαλίζει την ενότητα της κυβέρνησης και κατευθύνει τις ενέργειες της καθώς και των δημοσίων υπηρεσιών για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής στο πλαίσιο των νόμων(αρ.82 παρ.2). Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι ο Πρωθυπουργός είναι *primus solus* και όχι *primus inter partes*. Η σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου είναι στην διακριτική του ευχέρεια αφού με δική του πρόταση ο ΠτΔ διορίζει και παύει τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου(αρ.37 παρ.1). Ο Πρωθυπουργός συνήθως επιλέγει τους υπουργούς του από τους βουλευτές του κόμματός του, αλλά δεν έχει τέτοια νομική υποχρέωση και μερικές φορές ορισμένοι υπουργοί δεν είναι βουλευτές. Ο Πρωθυπουργός προεδρεύει του Υπουργικού συμβουλίου και των λοιπών συλλογικών κυβερνητικών οργάνων. Βεβαίως ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση του πρέπει να έχουν την εμπιστοσύνη της Βουλής. Παραίτηση του Πρωθυπουργού σημαίνει και παραίτηση της Κυβέρνησης. Εάν ο Πρωθυπουργός δεν μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντα του τότε την αδυναμία διαπιστώνει η Βουλή με απόφαση της που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των βουλευτών ύστερα από πρόταση της κοινοβουλευτικής ομάδας στην οποία ανήκει ο Πρωθυπουργός. Σε κάθε άλλη περίπτωση η πρόταση υποβάλλεται τουλάχιστον από τα δύο πέμπτα του όλου αριθμού των βουλευτών(αρ.38 παρ.2)

eclass4U.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

55

55

Επιτελείο Πρωθυπουργού

Αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης

- Διορίζονται και παύονται με Π.Δ. ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού
- πρέπει να φέρουν ταυτοχρόνως και την ιδιότητα του υπουργού
- ασκούν τις αρμοδιότητες που ορίζει ο Πρωθυπουργός και κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζει ο νόμος
- Μπορεί να τους ανατεθούν και αρμοδιότητες που ανήκουν σε υπουργείο άλλο από εκείνο, του οποίου ενδεχομένως προϊστανται
- αποτελούν το ιεραρχικά ανώτερο όργανο ή επίπεδο διοίκησης της Κυβέρνησης αμέσως μετά τον Πρωθυπουργό

Υπουργός

Ενώ οι βουλευτές έχουν το ανεύθυνο για έκφραση γνώμης και ψήφου, οι Υπουργοί έχουν κοινοβουλευτική, αστική και ποινική ευθύνη. Χωρίς τον φόβο της ποινικής ευθύνης η κοινοβουλευτική ευθύνη από μόνη της ίσως να μην ήταν αποτελεσματική. Το νομικό καθεστώς της ποινικής ευθύνης των Υπουργών ρυθμίζει το άρθρο 86 του Συντάγματος που εισάγει εξαίρεση από τις ρυθμίσεις των άρθρων 96 και 97 περί αρμοδιότητας ποινικών δικαστηρίων. Η ειδική μεταχείριση των Υπουργών είναι κυρίως δικονομική και αφορά τα πλημμελήματα και κακουργήματα που έχουν τελέσει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

eclass4U.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

56

56

□ **Αναπληρωτής Υπουργός**

Μπορεί να διορίζεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο. Οι αρμοδιότητες του Αναπληρωτή Υπουργού ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση μπορεί να ανατεθεί σε Αναπληρωτή Υπουργό η άσκηση συναφούς προς τις αρμοδιότητές του, αρμοδιότητας που ανήκει σε άλλο Υπουργείο. Στην περίπτωση αυτή δύνανται να προϊστανται των υπηρεσιών στις οποίες ανήκουν οι αντίστοιχες αρμοδιότητες και του προσωπικού τους

□ **Υπουργοί επικρατείας**

Μπορεί να προϊστανται συγκεκριμένου υπουργείου, οπότε ασκούν τις αντίστοιχες αρμοδιότητες ή ασκούν όσες αρμοδιότητες αναθέτει σε αυτούς ο Πρωθυπουργός □ οι αρμοδιότητες αυτές μπορεί να ανήκουν είτε στον Πρωθυπουργό είτε σε υπουργό προϊστάμενο υπουργείου □ οι θέσεις των υπουργών χωρίς χαρτοφυλάκιο μετατράπηκαν σε θέσεις υπουργών επικρατείας με το ν. 1943/1991 □ αποτελούν πάντα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου

□ **Υφυπουργός**

Οι Υφυπουργοί διορίζονται στα Υπουργεία ή στον Πρωθυπουργό και ασκούν τις αρμοδιότητες που ορίζονται αντίστοιχως με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του αρμόδιου Υπουργού ή με απόφαση του Πρωθυπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με τις ανωτέρω αποφάσεις μπορεί να προβλέπεται ότι: (α) ορισμένες από τις ανατιθέμενες σε Υφυπουργό αρμοδιότητες ασκούνται παράλληλα και από τον Υπουργό, (β) στον Υφυπουργό υπάγονται και οι αντίστοιχες υπηρεσίες και προσωπικό και (γ) η νομοθετική πρωτοβουλία και η αρμοδιότητα για την έκδοση των κανονιστικών πράξεων για τις οικείες αρμοδιότητες ασκούνται από τον Υφυπουργό.

Κανένα Υπουργείο δεν μπορεί να έχει περισσότερες από τρεις (3) συνολικά θέσεις Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών. Οι θέσεις των Αναπληρωτών Υπουργών δεν μπορεί να είναι παραπάνω από μία σε κάθε Υπουργείο.

Eclass4U

The Best Choice for you

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

57

57

Υπουργεία

Αποτελούν δέσμες ή σύνολα δημόσιων υπηρεσιών και συναφών αρμοδιοτήτων στην κεντρική διοίκηση του Κράτους,

- υπάγονται στη διοίκηση μελών της Κυβέρνησης
- λειτουργούν για την εξυπηρέτηση σκοπών δημόσιου συμφέροντος σε αντίστοιχους τομείς της δημόσιας πολιτικής
- αναπτύσσουν έναν επιτελικό, κατά κανόνα, ρόλο στα αντίστοιχα πεδία της δημόσιας πολιτικής, περιλαμβανομένης της κατάρτισης και εποπτείας της εφαρμογής του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει επιμέρους δράσεις και συμπεριφορές

Eclass4U

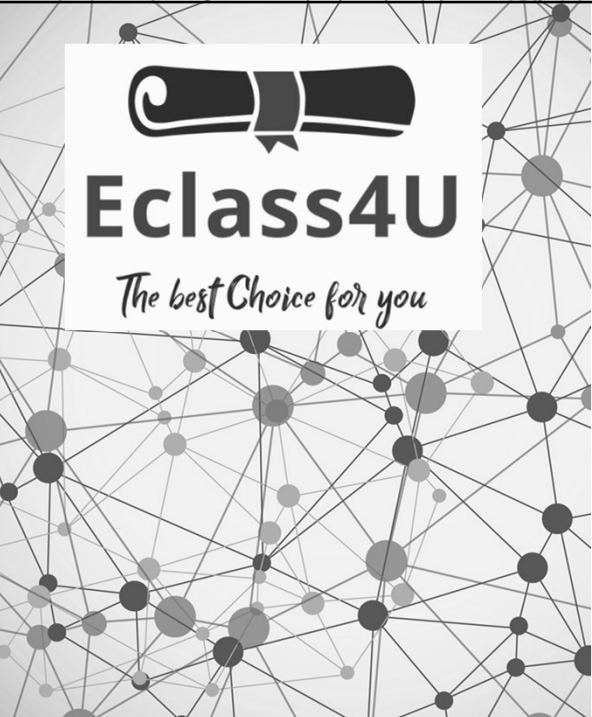
The Best Choice for you

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

58

58

Eclass4U
The best Choice for you

Τέλος Μαθήματος 4

Ευχαριστώ πολύ

B.B

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Εφόðu vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

59